

La promesa

(ALDC, III, 453. La promesa)

La distribució areal és molt semblant a la de *promès* (mapa 341), així com el comentari dels significants referits a aquest concepte. Notem *nòvia*, *jove*, *promesa* (*prometuda* 188), *xicota*, *enamorada* 16, 49, 81, *festejadora* 86, 88, 110, i *fidançada* 85, pron. [fidans'ara], formes femenines de *novi*, *jove*, *promès*, *xicot*, *enamorat*, *festejador* i *fidançat*. Com a innovacions respecte al masculí, cal afegir el bal. *al·lota*, femení de *al·lot* 'noi', procedent d'un anterior *arlot*, amb assimilació consonàntica com la de *pal·lar* (< *parlar*), que significava 'trapella, home de mala vida' i que, com diu Coromines, aplicat d'una manera irònica i indulgent a la mainada, va perdre el sema negatiu esdevenint sinònim de 'noi, xicot' i després, en femení, de 'promesa'; per a aquest ennobliment de sentit, veg. els casos semblants de *canalla*

(← 'conjunt de cans') o *macip* 'minyó' (← 'esclau'). *Noia* 48, femení de *noi*, probablement es va formar per afèresi de *ninoi*, dim. de *nin*; del significat originari de 'nen, -a, minyó, -ona' va passar al de 'jove, fadrí, -ina'. *Mossa*, femení de *mosso*, és un castellanisme primerenc, d'origen expressiu, format sobre l'arrel *MUTT- o *MUTS-, amb el probable sentit originari de 'pelat, rapat' pel costum de rapar els infants (cf. base MOTZ 'motxo, rapat'; oc. *tosset* 'nen'); aplicat primer als nens, després es va estendre als adults: *mossa* 'noia' eventualment ha passat a 'promesa' 40 (i també a 'sirventà' [veg. ALDC, II, mapa 225], potser per la presència a Catalunya de *xicotes* procedents d'Aragó dedicades al servei domèstic).

Promesa i *xicota* són els mots normatius des del DG1, 1932.

